

Velké Petrovice

Kraj: Královéhradecký

Správní obvod: Náchod

Nadmořská výška: 486 m n. m.

Počet obyvatel: 412

Adresa URL: www.velkepetrovice.cz

Okres: Náchod

GPS souřadnice: 50.517255N, 16.206264E

První pís. zmínka: 1255 (769 let)

PSČ: 549 54

Historie obce Velké Petrovice

Obec vznikla kolem poloviny 13. století, nejprve byla součástí náchodského panství, posléze patřila k břevnovskému klášteru Benediktinů v Polici nad Metují.

První zmínka o obci pochází z roku 1255.

Vesnice Petrovice a Petrovičky nepatřili asi původně k panství kláštera břevnovského; byly pravděpodobně založeny pány z Dubé, sezením v Náchodě. Opat Předbor, syn zemana Zdeslava z Chroustoklat u Č.Brodu, nabyly koupí krajiny mezi řekou Metují a potokem dřevíčským a koupil přitom r. 1341 také spolu s Dřevíčem tyto vsi. Druhý nástupce Předborův, opat Oldřich, postoupil nově nabyté vsi opět jakémusi zemanovi Janu Kdulincovi a manželce jeho Bohuši doživotním nájmem "na čas dvou jejich životů". (Viz o tom v Paprockého Diadoch, str. 149.) V břevnovském urbáři z r. 1406

se nyní říká pod Kozínkem při řece Metuji, kterou měli Petrovičtí za plat k užívání; Petrovičky

ovsa a po dvou slepicích a 24 vajec ročně. Robota jejich spočívala v orání panských rolích, z každého lánu 24 záhonů třikrát v roce, jeden na ozimi, jeden na jaři; k tomu dovezení všeho obilí do panských stodol od těch, kteří měli koně; sušení a složení sena a dovezení jeho do kláštera; chodění na hon podle potřeby; dále byli povinni dovézt o vánocích po jednom voze dříví do kláštera a pod. Kdož koně neměli, byli nuceni konat různé ruční práce. Na obecnou zemskou berni platila obec Petrovice 3 kopy 5 gr. A 4 pen., Petrovičky 1 kopu 16 gr.

Na zboží petrovickém měl klášter polický kolem r.1406 dva poplužní dvory, totiž jeden v Petrovicích a

který z něho platil (podle urbáře z r. 1406) 36 grošů o sv. Jiří a tolikéž o sv. Havlu, k tomu o vánocích dvě kury a housku, stojící za groš, o velikonocích dva sýry neb za ně dva groše a kopu vajec. Druhý dvůr nazýval se "Na Homoli", pod kterýmžto názvem se připomíná již v privilegii krále Václava IV. z r.1395. Jak se zdá, náležel tento dvůr i se dvorech petrovickým ke zboží, které opat Oldřich (v letech 1366-1381) prodal doživotně Janu Kdulincovi a manželce jeho Bonuši. Po smrti manželů Kdulincových doslalo se toto zboží zpět klášteru a opat Diviš prodal je bez vesnic, na které se ony předešlé smlouvy vztahovaly, českému zemanovi Bavorovi z Hustiřan, v jehož držení byl dvůr "Na Homoli" i v době sepsání urbáře r.106, a to "na čas jeho života s polemi, lesy a částí luk v údolí řeky Metuje pod Petrovicemi, vyjma však les nad cestou podél Metuje pod Petrovičkami, a tedy jmenovitě les na vrchu Homoli, který zůstal vrchností" (Tomek, Příběhy str.28.)

Za husitských válek staly se Petrovice dne 19. září 1420 svědky šarvátky mezi vojskem husitským a

slezským, při níž utrpěli husité těžkou porážku (padlo jich tu prý na půltřetího sta).

Za třicetileté války (r.1631) utábořilo se tu dne 10. prosince vojsko generála Butlera.

Po této válce, v níž asi petrovický dvůr vzal za své, byla takzvaná Koudelkovská pole (pojmenovaná

poddaným z Dolního Dřevíče; zač, nevíme.

Kolem r.1700 stávalo v Petrovicích hájemství; patřil k němu předně tzv. Černý les, táhnoucí se od lesa Bernhardského po stráních nad údolím Metuje až k hoře Bábě proti ústí potoka ledhujského do řeky Metuje. Dále k němu patřil les čili hora Vlčinec proti Žďřině na pravé straně potoka žďárského při vtoku jeho do Metuje, pak les, zv. Koudelkovský na stráních za Petrovicemi pod Koudelkovskými poli, nad údolím Metuje a panskými lukami, a konečně les, zv. Kozínek na tzv. Kozím Hřbetě na druhé straně Metuje.

Les "Na Homolí" nad Střezinou a na ostroze táhnoucím se od Homole dolů až k ústí potoka do Metuje, patřil k hájemství dolnodřevíčskému.

Podle urbáře z r.1727 bylo v Petrovicích a v Petrovičkách 13 sedláků, 3 chalupníci a 12 domkářů (z nich 9 domkářů se tam usadilo v době od r.1654 do r.1727). Obecních "gruntů" bylo tehdy 9 a 2/4 korců (z toho 3 korce "na drahách", 6 a 2/4 "na obci"); obec z nich pobírala 12 zl. 54 kr. pachtu. Kromě toho měla obec petrovická louku při řece Metuji, obecního lesa 9 provazců a jeden obecní domek, v němž byla umístěna kovárna. Obec pobírala za pronajmutí 7 zl. 30 kr. ročně.

Poddanské povinnosti byly v onu dobu značně pozměněny oproti poměrům před válkou třicetiletou; platili se sice menší platy peněžité, za to však byly roboty ztíženy a rozšířeny. Petrovičtí patřili robotou asi k bezděkovskému dvoru. Dva sedláci petrovičtí měli zvláštní robotu, zvanou dalekých for; musili totiž hejtmana panství polického voziti do Sloupna u Nového Bydžova nebo dokonce do Trhové zahrádky u Humpolce. Když bylo panství Trhová zahrádka r.1707 zase odprodáno, musili tito sedláci jednou za rok dáti zdarma příprěž k jízdám opata nebo na jiné cesty na vzdálenost 15-18 mil.

Roku 1726 musili někteří tajní protestanté učiniti v Polici před opatem veřejné vyznání víry a odevzdati všechny své protestantské knížky; bylo jich prý mnoho pytlů.

Za sedmileté války udály se tu četné srážky mezi vojskem rakouským a pruským. Jednu dobu (r.1762) tu byla dokonce nemocnice pluku Andlau; tehdy tu vypukly i četné nakažlivé nemoci.

Selské povstání r.1775 zasáhlo ovšem i do Petrovic; zdejší sedláci měli tajná ujednání s okolními, že udeří na vrchnost, jakmile nadejde k tomu čas. K výbuchu však už pak nedošlo. Vůdcem těchto sedláků byl jakýsi Švorčík.

Roku 1793 zřízena v Petrovicích škola; školní budova byla postavena ještě téhož roku. První zkoušením učitelem byl tam Jan Hofman. (Předtím tam z nouze vyučoval Čech, pozdější učitel na Bezděkově.) [Další osudy školy a učitelů viz kapitolu o "Školství na Policku".] Nynější školní budova pochází z roku 1876. Petrovická škola měla od r.1877 do r.1897 expositur v Maršově. Petrovice čítaly r.1910 649 obyvatel; r.1921 činila plocha kat. území obce Petrovice (Petrovic a Petroviček) 464 ha, domů bylo 122, obyvatel 563, z toho mužů 270, žen 293, Čechů 561, ř.kat. 423, čm. 111, evang.2, bez vyznání 27.

Roku 1930: plocha 464 ha, budov 133, obyvatelstva 611, z toho Č. 608, N. 3, ř.kat. 444, čm 128, bez vyznání 39.

